

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA ANTYCZNA

POZIOM ROZSZERZONY

FORMUŁA OD 2015

(„NOWA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MKL-R1

MAJ 2018

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–30)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne [...] oraz ich funkcje semantyczne i zastosowanie składniowe; 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] sztuki [...]. 2.1. dokonuje samodzielnego przekładu na język polski łacińskiego tekstu, korzystając ze słownika łacińsko-polskiego, oddaje w przekładzie ogólny charakter i funkcję tłumaczonego tekstu; znajduje właściwe polskie odpowiedniki leksykalne dla łacińskich wyrazów i struktur; stosuje poprawne techniki przekładu; redaguje przekład spójny i poprawny stylistycznie; 2.3. wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kultury antycznej do sporządzenia przekładu [...].

Przykładowe tłumaczenie

W tym samym roku, w którym padła Kartagina, Mummiusz doszczętnie zniszczył Korynt, po dziewięciuset pięćdziesięciu dwóch latach, jak został założony. Jeden i drugi wódz wyróżniony został nazwą pokonanego przez siebie ludu, jeden został nazwany Afrykańskim, drugi Achajskim. I nikt z nowych ludzi wcześniej od Mummiusza nie przypisał sobie przydomka osiągniętego męstwem. Wodzowie mieli różne obyczaje, różne zamiłowania. Albowiem Scypion był tak wytwornym zwolennikiem i wielbicielem nauk wyzwolonych i wszelkiej nauki, że w czasie pokoju i w czasie wojny miał ze sobą Polibiusza i Panajtiosa, wyróżniających się talentem ludzi. Zawsze służył sztukom, albo wojny (wojennym) albo pokoju (pokoju): zawsze przebywając wśród oręża i studiów albo ćwiczył ciało w niebezpieczeństwach, albo umysł w naukach. Mummiusz był tak nieokrzesany, że po zdobyciu Koryntu, gdy zlecał wywiezienie do Italii obrazów i posągów, wykonanych rękami największych artystów, kazał oznajmić wynajętym (do tej czynności), że gdyby je zniszczyli, mają oddać nowe.

Schemat punktowania

Lp.	Zdanie	Elementy podlegające ocenie	Punktacja częściowa	Punktacja maksymalna
1.	Eodem anno, quo Carthago concidit	Ablativus temporis	0-1	4
	Mummius Corinthum post annos CMLII, quam erat condita,	Liczebnik, ind. plusquamperfecti passivi	0-1-2	
	funditus eruit.	Ind. perfecti activi	0-1	
2.	Uterque imperator devictae a se gentis nomine honoratus,	Participium perfecti passivi, imiesłowowy równoważnik zdania	0-1-2	3
	alter Africanus, alter appellatus est Achaicus.	Ind. perfecti passivi	0-1	
3.	Nec quisquam ex novis hominibus prior Mummius cognomen virtute partum vindicavit.	Ablativus comparationis, participium perfecti passivi	0-1-2-3	3
4.	Diversi imperatoribus mores, diversa fuerunt studia.	Dativus possessivus	0-1-2	2
5.	Quippe Scipio tam elegans liberalium studiorum omnisque doctrinae et auctor et admirator fuit,	Orzeczenie imienne, zdanie główne	0-1-2	5
	ut Polybium Panaetiumque, praecellentes ingenio viros, domi militiaeque secum habuerit.	Zdanie skutkowe, participium praesentis activi, zaimek osobowy	0-1-2-3	
6.	Semper aut belli aut pacis servivit artibus:	Zdanie główne	0-1	3
	semper inter arma ac studia versatus	Imiesłowowy równoważnik zdania	0-1	
	aut corpus periculis aut animum disciplinis exercuit.	Zdanie główne	0-1	
7.	Mummius tam rudis fuit,	Orzeczenie imienne	0-1	9
	ut capta Corintho,	Ablativus absolutus	0-1	
	cum maximorum artificum perfectas manibus tabulas ac statuas in Italiam portandas locaret,	Zdanie skutkowe, stopień najwyższy, gerundivum	0-1-2-3	
	iuberet praedici conducentibus,	Składnia czasownika <i>iubeo</i>	0-1	
	si eas perdidissent,	Zdanie warunkowe	0-1	
	eos novas reddituros esse.	ACI	0-1-2	
8.	Poprawność językowa i tylistyczna całego przekładu. (Punkt jest przyznawany za poprawny przekład całego tekstu)		0-1	1
			Razem	30

Zadanie 2. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] życia politycznego: ustrój [...] Rzymu.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź zawierającą dwa elementy (tłumaczenie i wyjaśnienie).

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo za brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Homo novus oznacza „nowego człowieka”. W antycznym Rzymie nazywano tak osobę, która jako pierwsza w swojej rodzinie sprawowała wyższy urząd senatorski.

Zadanie 3. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania sensu tekstów oryginalnych [...] dotyczących [...] życia politycznego: ustrój Aten, Sparty, Rzymu.

Schemat punktowania

2 p. – za pięć poprawnych odpowiedzi.

1 p. – za cztery lub trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za mniej niż trzy poprawne odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1 – F, 2 – F, 3 – V, 4 – V, 5 – V

Zadanie 4. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.5. wykorzystuje wiedzę o antyku do odczytywania [...] sztuki oraz architektury Greków i Rzymian.

Schemat punktowania

1 p. – za wszystkie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź błędną lub niepełną albo za brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

A – porządek dorycki

B – porządek joński

C – porządek koryncki

Zadanie 5. (0–1)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej, zwłaszcza polskiej, z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w [...] dziełach architektury [...].

Schemat punktowania

1 p. – za dwa elementy (prawidłowa odpowiedź i uzasadnienie).

0 p. – za odpowiedź niepełną lub błędną albo za brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

Odpowiedź: C

Przykładowe poprawne uzasadnienie:

Budynek Sądu Najwyższego nawiązuje do architektury Erechtejonu, ponieważ w obu przypadkach istotnym elementem są kariatydy (posągi kobiet podtrzymujące sklepienie).

Zadanie 6. (0–3)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe [...].

Schemat punktowania

3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. Verum

2. Verum

3. Falsum

Zadanie 7. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne (formy fleksyjne rzeczowników) [...]; 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe: [...] składnia nazw miast.

Schemat punktowania

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

1. – A. Corinthi

2. – D. artificum

Zadanie 8. (0–2)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.4. wymienia wyrazy pochodzenia łacińskiego funkcjonujące jako terminy w różnych dziedzinach; dostrzega związki języka polskiego z językiem łacińskim [...].

Schemat punktowania

- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
- 1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
- 0 p. – za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi.

Poprawne odpowiedzi

- 1. – podziw
- 2. – nazewnictwo

Zadanie 9. (0–3)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający: 1.1. rozpoznaje formy morfologiczne [...]; 1.2. identyfikuje charakterystyczne dla łaciny konstrukcje składniowe [...].

Schemat punktowania

- 3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.
- 2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.
- 1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.
- 0 p. – za odpowiedź błędną lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź

- 1. – okolicznikowe skutku
- 2. – okolicznikowe przyczyny lub czasu
- 3. – okolicznikowe warunku

Zadanie 10. (0–15)

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. II. Tworzenie wypowiedzi [...]. III. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający: 1.6. wyjaśnia związki kultury europejskiej [...] z kulturą antyczną – odniesienia do antyku zawarte w najwybitniejszych dziełach literatury, sztuki i architektury europejskiej [...]. 2.2. tworzy wypowiedzi z wykorzystaniem popularnych terminów łacińskich z różnych dziedzin. 3.1. dostrzega antyczne źródła konkretnych zjawisk naszej cywilizacji i kultury – samodzielnie [...] interpretuje fakty i zdarzenia historyczne, selekcjonuje wiadomości i je wykorzystuje do wykonania postawionych zadań; 3.2. wyjaśnia związek ponadczasowych wartości antyku z kulturą polską w dziełach sztuki nowożytnej i współczesnej; 3.3. integruje wiedzę z różnych dziedzin do wyrażania i uzasadniania swojego punktu widzenia.

Schemat punktowania

Kryterium		Punktacja	
		częstkowa	maksymalna
I. Znajomość kultury antycznej	Wszechstronny i trafny opis zagadnienia (np. cechy charakterystyczne, wpływy, powiązania, zjawiska, przedstawiciele, fakty, zjawiska, daty). Bardzo dobra znajomość problemu. Brak błędów merytorycznych.	6–5	6
	Poprawny opis i dobra znajomość zagadnienia. Drobnie usterki merytoryczne.	4–3	
	Pobieżna znajomość zagadnienia, nieliczne błędy merytoryczne.	2–1	
	Brak znajomości zagadnienia; brak odwołań do kultury antycznej, istotne błędy merytoryczne.	0	
II. Trafność przytaczanych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem	Pełna i trafna analiza i interpretacja zagadnienia, jasne wyrażenie własnego stanowiska.	6–5	6
	Poprawna analiza zagadnienia; nieliczne błędy w interpretacji, niewyrażenie własnego stanowiska.	4–3	
	Pobieżna analiza zagadnienia; błędy w interpretacji.	2–1	
	Niewłaściwa analiza i interpretacja zagadnienia lub ich brak.	0	
III. Terminy, wyrażenia	Poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej.	2	2
	Rzadkie, ale poprawne zastosowanie terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; nieliczne błędy w pisowni.	1	
	Brak terminologii i wyrażeń z zakresu kultury antycznej; błędne ich zastosowanie; błędy w pisowni.	0	
IV. Język i styl	Język komunikatywny, na ogół poprawna składnia i frazeologia, zgodna z normą fleksja i ortografia.	1	1
	Język niekomunikatywny, niezgodna z normą składnia, liczne błędy ortograficzne.	0	
Razem 15 punktów			